

СОЦІАЛЬНИЙ АУДИТ ЯК ЗАСІБ ОПЕРАТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

У сучасних умовах господарювання зростають вимоги до ефективності управління підприємствами, це в свою чергу обумовлює необхідність функціонування аудиту управлінської діяльності та підвищення якості його інформаційного забезпечення. Стрімкий розвиток науково-технічного прогресу, впровадження інноваційних технологій, поява нових організаційних форм виробництва зумовлюють ускладнення процесу управління фінансово-господарською діяльністю підприємства, передбачають отримання своєчасної, достовірної, всебічної інформації, необхідної для ухвалення оптимальних управлінських рішень. Тому з метою ефективного управління бізнесом та підвищення якості контрольних функцій виникає нагальна потреба створення системи інформаційного забезпечення при проведенні аудиту управлінської діяльності суб'єкта господарювання [1].

Оперативний менеджмент потрібно розглядати як своєчасність передачі початкової інформації про хід виробництва, швидку її обробку, своєчасне прийняття необхідних рішень і вплив на хід виробництва. Дотримання вимоги оперативності управління основним виробництвом забезпечується механізацією і автоматизацією труда, застосуванням обчислювальної техніки. Запізнення інформації приводить до того, що вона стає менш корисною і потрібною, у деяких випадках навіть шкідливою, а рішення, що приймаються далеко не найкращими. Змістом оперативного менеджменту є управління основним виробництвом, встановлення місця (цеху, дільниці, робочого місця) і часу (кварталу, місяця, декади, зміни), виготовлення виробів, складальних одиниць, деталей; облік фактичного ходу виробничого процесу; визначення відхилень від заздалегідь встановленого плану і, нарешті, регулювання ходу виробництва, здійснюваного для того, щоб ліквідувати наслідки небажаних відхилень і забезпечити своєчасне виконання основних задач оперативного управління [2].

Економічний і соціальний прогрес здійснюється на основі усвідомлення взаємної вигоди, яку можуть з нього отримати власники, наймані працівники, клієнти та місцеве населення. Але для цього треба володіти інструментами, що дозволяють вимірювати ті зміни, які відбуваються на підприємстві у зв'язку з його еволюцією. Поряд з тим, що у фінансовій сфері аудит вже став усталеною практикою, простежується величезне зростання його значення в галузі соціальних відносин. Соціальний аудит здатний дати соціальним партнерам на підприємстві, органам влади, професійним об'єднанням об'єктивну інформацію, яка сформована в результаті обстеження реального стану справ та вивірена компетентними й незалежними аудиторами. Ця інформація буде живити соціальний діалог і допоможе відповідальним особам зробити більш вивірені рішення, стежити за їх реалізацією, прогнозувати можливі труднощі, вчасно впроваджувати необхідні заходи. Соціальний аудит дозволить також зміцнити довірчі відносини між підприємствами та інвесторами, що є необхідною умовою для сталого розвитку партнерських відносин.

Удосконаленню теоретичних і практичних аспектів інформаційного забезпечення аудиту та, в цілому, контролю у системі управління підприємства присвячені наукові праці М. Т. Білухи, Ф. Ф. Бутинця, Н. Г. Виговської, О. О. Гасило, І. М. Дмитренко, М. В. Кужельного, А. М. Кузьминського.

Значний науковий внесок у розвиток інформаційного забезпечення управлінського контролю в Україні зробили такі вчені, як В. Ф. Максимова, С. М. Петренко, І. В. Сіменко, М. Г. Чумаченко, В. О. Шевчук та інші. Віддаючи належне науковому внеску зазначених вчених, слід зауважити, що питання розвитку аудиту в системі управління висвітлено тільки на етапі виконання управлінських рішень або в контексті лише внутрішнього контролю [2].

Відсутність наукового обґрунтування аудиту управлінської діяльності, як цілісно функціонуючої підсистеми контролю управлінських рішень у системі управління підприємства,

визначає необхідність подальшого дослідження його концептуальних засад, організаційно методичних основ, що є науковим підґрунтям побудови такого виду контролю управлінських рішень з метою оптимізації діяльності господарчої одиниці.

Основою інформаційного забезпечення аудиту управлінської діяльності можна вважати економічну інформацію, що характеризує фінансово-господарську діяльність суб'єктів контролю та документально підтверджується у облікових підсистемах.

В залежності від об'єктів аудиторської перевірки інформаційне забезпечення підлягає своєрідній диференціації (розрізненню чи подрібленню). Необхідно зауважити, що у зв'язку з тим, що досі не існує чіткої законодавчої регламентації документального забезпечення діяльності в сфері управління та, відповідно, в аудиторській діяльності щодо перевірки та оцінювання об'єктів управління, суб'єктам господарювання, тому, варто створити таку модель облікової політики підприємства, в якій би враховувались вимоги до створення особливого документального забезпечення об'єктів управлінської діяльності. Побудова такої моделі в сучасних умовах господарювання сприятиме певній організації адекватного документування управління, яке базуватиметься на принципах нормативно-правової регламентації процесів основних функцій менеджменту та ефективній організації інформаційного забезпечення аудиту управлінської діяльності й іншим видам контролю.

Таким чином, можна дійти висновку, що вирішення проблематики інформаційного забезпечення на законодавчому рівні та за об'єктами аудиту управлінської діяльності сприятиме створенню ефективної системи інформаційного забезпечення, яка задовольнить потреби користувачів при здійсненні контрольних функцій в процесі управління підприємством.

1. Гребешков О. Н. Інформаційне забезпечення діяльності підприємства: інформаційні потреби та джерела їх задоволення / О. Н. Гребешков // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – № 6. – Т.3., С.205–208. 2. Сисоєва І.М. Генезис соціального аудиту. /Сисоєва І.М., Гордополова Н.В., Головай Н.М./Всеукраїнський науково-виробничий журнал “Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики”.–2019.–№3, с.34-44.